

Proletariusze
wszystkich krajów
łączcie się!

ŁODZIANIN

Niech żyje rząd
robotniczy
i włościański!

TYGODNIOWY ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ.

Nr. 16 (548).

REDAKCJA OTWARTA od 6—8 wiecz.
Administracja otwarta w dnie powszednie
nie od 6 pp. do 8 wiecz.
W niedziele i święta adm. nieczynna.

Łódź, Sobota, dnia 17 kwietnia 1926 r.

Redaktor przyjmuje w poniedziałki i środy od 6—7 w.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY:
W Łodzi bez odn. miesięcznie 1.— złoty.
Z odnośnieniem do domu 1.20 „
Na prowincji z przes. poczt. 1.50 „
Zagranicą — miesięcznie 2.25 „

Rok XXI.

Redakcja i Administracja: Łódź, Piotrkowska 83. Telef. 99. Skrzynka poczt. 300. Konto czek. PKO Nr. 60,398.

Cena 30 groszy.

Dnia 18 kwietnia o godz. 10 rano w sali Rady Miejskiej, Pomorska 16, odbędzie się Ogólne Zebranie Członków Partji, z udziałem tow. Ziemięckiego.

Robotnicy! Pamiętajcie o Święcie 1-go Maja!

Święto 1-go Maja zbliża się.

TOWARZYSZKI! TOWARZYSZE!

Zbliża się dzień 1 Maja, dzień wyznaczony wolą zorganizowanego proletariatu całego świata dla policzenia szeregów walczącego ludu i demonstrowania w myśl żądań socjalizmu międzynarodowego.

Polski robotnik święci dzień 1 Maja uroczystie. Walczył o to swoje święto krwawo z przemocą carską, nie dał go sobie odebrać ani groźbą krwi rozlewu, ani obłudnymi kazaniami wrogów ludu. Nie zdradził majowego sztandaru, gdy śmierć zaglądała w oczy demonstrującym robotnikom, nie poszedł na lep obłudnych frazesów burżuazyjnych; 1 Maja był i pozostał w Polsce dniem zorganizowanego robotnika!

I dzisiaj w czasie bezrobocia i niedoli klasy pracującej, w dniach kryzysu gospodarczego i głodu masowego, nie damy sobie wyrwać z rąk sztandaru dnia majowego, lecz jeszcze ściślej zwrzemy nasze szeregi, aby okazać siłę robotnika polskiego walczącego o socjalizm, o wolność ludu w wolnej Polsce i o to, aby Polska dała pracę i chleb ludowi pracującemu!

Siedmioletnie rządy klas posiadających w Polsce doprowadziły kraj do potwornych stosunków. Obciążono biedne, pracujące masy ludowe największymi podatkami spożywczymi, podczas gdy samolubne klasy posiadające żądały i otrzymywały od państwa pieniądze i wszelką pomoc, a same nie chciały ponosić ciężarów publicznych. Doszło do tego, że ci co krwią swoją obronili niepodległość Polski a pracą swoją ją utrzymywali, dzisiaj nie mają pracy i jako bezrobotni skazani na nędzną pomoc, którą tracą po kilkunastu tygodniach. Krocie tysięcy ludzi pracujących przymierają głodem, drugie krocie tysięcy pracują zaledwie kilka dni w tygodniu i cierpią niedostatek. A równocześnie bezprawie i krzywdzenie na każdym kroku pracującego człowieka jest tłem, na którym rosną nadużycia i kradzieże, ucisk narodów na kresach, upadek wszelkiej rozumnej myśli państwowej.

To rozpaczliwe położenie robotnika polskiego chcą wyzyskać dla swoich celów komuniści. Kierowani rozkazami z Moskwy, wspomagani pieniędzmi, wydartymi ginącemu z głodu chłopu rosyjskiemu, wyzyskują komuniści gniew robotnika, aby go popchnąć do krwawych rozruchów, których celu nie mogą i nie śmia pokazać. Sam zamęt, samo osłabienie Polski już uważają za powód do pochwalenia się swoim rosyjskim panom, że zrujnowaną zbiedniałą zrozpaczoną Polskę przyprowadzą do stóp Moskwy i uczynią z ziemi polskiej pokorną prowincję rosyjską, jak to było kiedyś za czasów zaborczego caratu!

Podburzają głodnych, rzucają ich na bagnety i kule policyjne i w ten sposób dają reakcji polskiej „zwycięstwo“ nad uwiedzionym ludem! Ta lichwa krwią robotniczą prowadzona w Polsce dla celów rosyjskich musi ustać!

Robotnik polski zorganizowany w Polskiej Partji Socjalistycznej i w Związkach zawodowych, jest już dziś potęgą w kraju i może dążyć do rządu włościańsko-robotniczego, który weźmie w swe ręce władzę w imię najświętszych interesów ludu pracujących wsi i miast i skieruje Polskę na drogę, której celem jest Niepodległa Republika Socjalistyczna!

TOWARZYSZE!

Demonstracja 1 Maja ma być przeglądem sił naszych, walczących o tę przyszłość. Nie bezsumienne podburzanie do przelewu krwi robotniczej, nie dawanie pola do krwawych „zwycięstw“ policyjnych, nie awantury czynione dla zadowolenia władców Moskwy, lecz okazanie rzeczywistej potęgi i świadomości robotniczych szeregów polskich, lecz zorganizowana walka o żądania robotnicze — oto cel nasz w dniu uroczystości majowej!

Obok komunistycznych lichwiarzy, kupujących krwią polskiego robotnika, próbują rozwinąć swoją działalność różni komedjanci przewrotu burżuazyjnego, różni FASZYŚCI i MONARCHIŚCI, którzy stoją na służbie kapitalistów, chcą odebrać robotnikowi prawo powszechnego głosowania, 8-godzinny dzień pracy, Kasy chorych i wszelką opiekę społeczną a dać mu w zamian uderzenia bata dyktatorskiego lub komedję królewskiej korony, otoczonej tłumem darmozjadów i lokaj. Wzgardliwą tę hołotę należy przepędzić kopniakiem, bo na nic lepszego nie zasługuje.

Łamią nad robotnikiem ręce i raczają go moralami i obłudnymi kazaniami także różni świętoszkowie, którzy głodnym masom doradzają cierpliwość i obiecują — nagrodę po śmierci... I ci są niczem innym, jak przednią strażą bankrutującego kapitalizmu. Wreszcie próbują robotnika od świętowania 1 Maja odwieść przeróżni nacjonalisci, których nikt nie widział, gdy trzeba było walczyć o niepodległość i nikt nie zobaczył ich w szeregach walczących o lepszą przyszłość Polski.

Odrzućcie te wszystkie fałszywe stańcie w dniu 1 maja jak jeden mąż pod czerwonym sztandarem Polskiej Partji Socjalistycznej!

Na podstawie wskazówek władz partyjnych, poczynicie wszelkie przygotowania, aby święto 1 Maja odbyło się w sposób jaknajbardziej imponujący, uroczysty i potężny, godny wielkiej sprawy ludu pracującego.

NIECH ŻYJE 1 MAJ!

NIECH ŻYJE WOLNY POLSKI LUD!

NIECH ŻYJE SOLIDARNOŚĆ MIĘDZYNARODOWA!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

Centralny Komitet Wykonawczy Polskiej Partji Socjalistycznej.

Warszawa, 10 kwietnia 1926 r.

Tydzień polityki polskiej

Katastrofalna sytuacja gospodarcza kraju a ataki burżuazji na P. P. Sowskie drogi wyjścia.

Prasa kapitalistyczno-burżuazyjna w ostatnich dniach rzuciła pod adresem P. P. S. oskarżenie, że walcząc przeciw redukcji poborów pracowniczych i o kredyty na uruchomienie robót publicznych i budowlanych, partja nasza usiłuje spowodować na państwo powtórzenie się klęski inflacji, klęski nieograniczonego drukowania pieniędzy papierowych. Oskarżenie to, bezwzględnie kłamliwe ma na celu przeciwdziałanie prowadzonej przez posłów socjalistycznych akcji zmierzającej w kierunku zdobycia środków na uratowanie życia gospodarczego kraju przed kompletną ruiną, oraz mas pracujących przed wygłodzeniem. Oczywiście, że jeżeli zjednoczonemu kapitalizmowi uda się obronić swe kasy przed naruszeniem ich zawartości na cele wskazane przez P. P. S., to wtedy niewątpliwie nastąpi inflacja. Za rządów Grabskiego który dusił daninami i podatkami klasy posiadające, prowadził one pod patronatem Michalskiego zacięłą walkę przeciw niewygodnemu premierowi i ministrowi skarbu. Program finansowy Grabskiego był wadliwy; bo nie uwzględniał zupełnie potrzeb gospodarstwa społecznego, lecz miał również dobrą zasadę, że budżet państwa należy opierać na dochodach osiągniętych od tych, którzy płacić mogą. Nie podobało się to sferom posiadającym, które płacić nie lubią i dlatego też Grabskiego obalono. Jego następcą p. Zdziechowski nie poszedł w ślady poprzednika. Zgodnie z tradycjami wyniesionymi z Lewiatana pozostawił w spokoju klasy posiadające i z zapalem zabrał się do gnębienia mas pracujących. Chciał on położenie gospodarcze poprawić zagraniczną pożyczką, a budżet państwa zrównoważyć redukcją poborów rzesz pracowniczych. Tymczasem nadzieja otrzymania pożyczki zawiodła i pozostała tylko redukcja, a z nią dalszy zastój w przemyśle i bezrobocie. Jednak mimo to, że wszyscy zgodnie stwierdzają pogorszenie się sytuacji w państwie za rządów p. Zdziechowskiego, klasy posiadające nienawidzą nie atakują ministra skarbu, lecz przeciwnie bronią go wytrwale. A bronią go dlatego, że chciałby on jeszcze dobrać się do mających dotychczas pracę rzesz robotniczych w celu przedłużenia im czasu pracy, odebrania urlopów i zniszczenia ubezpieczeń społecznych. Wprawdzie to skarbowi dochodów nie przysporzy, ale kasom kapitalistycznym, zdaniem p. Zdziechowskiego dobrze zrobi. Czy jednak nie zawiedzie się pan minister? Czy ostatnie demonstracje bezrobotnych nie mówią głośno i wyraźnie, że jego metody mogą spowodować zło, któremu zaradzić pan minister nie dałby rady?! A pamiętać musi również pan Zdziechowski, że przy jego systemie ogładzania rzesz pracowniczych, do demonstrujących bezrobotnych przyłączyć się mogą i ci, którzy jeszcze pracują. Czy wówczas na odwrót nie będzie zapóźno? Radzimy się zastanowić!

Demonstracja bezrobotnych w Warszawie. Napad komunistów na członków P. P. S.

Dnia 8 b. m. w Warszawie na placu Dąbrowskiego, zebrał się przed gmachem ministerstwa pracy tłum bezrobotnych i wyłonił delegację złożoną z 6 osób, która miała udać się do ministra. Manifestanci zachowywali się spokojnie. Wobec tego, że minister pracy tow. Ziemięcki był wówczas nieobecny w gmachu ministerstwa, delegatom oświadczone, że będą oni przyjęci następnego dnia. Po powrocie delegatów tłum okazał niezadowolenie i nie chciał się rozjechać. Wówczas policja rozpoczęła rozpraszanie demonstrantów. Bezrobotni udali się grupami do Alei Jerozolimskich i na Nowy Świat, gdzie zostali ostatecznie rozproszeni. Również i w Lublinie demonstrowali w tym samym dniu bezrobotni przed urzędem pośrednictwa pracy. Komuniści wydali tam odezwę nawołującą do strejku. Dzięki zabiegom naszych towarzyszyw osiągnięto to, że prowadząca w Lublinie roboty kanalizacyjne firma „Ullen & C.“ zaangażowała dodatkowo jeszcze 500 robotników. Rozwścieczeni niepowodzeniem ich wywrotowej akcji komuniści urządzili napady na miejscowych kierowników P. P. S. Napadnięto znieścacka i pobito do krwi przewodniczącego O. K. R. tow. Kolarskiego inwalidę wojennego i 2 kolejarzy, odgrając się przytem pod adresem innych działaczy naszej partji, że spotka ich to samo, jeżeli nie podporządkują się hasłom komunistów.

Walka reakcji z demokracją o prawo wyborcze.

Nasza domorośla reakcja, której marzy się ordynacja wyborcza, usuwająca szerokie, biedne warstwy ludowe od prawa wybierania swych przedstawicieli, dąży do zmiany obowiązującej obecnie ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, jako zbyt demokratycznej. W projekcie wniesionym przez endeków do Sejmu, domagają się oni między innymi zmniejszenia ilości posłów z 444 na 224 i senatorów z 111 do 56-ciu. Jak wiadomo Polska Partja Socjalistyczna żąda całkowitego zniesienia Senatu, który przeszkadza tylko Sejmowi w pracy. Zaoszczędzimy na tem znacznie więcej niż na zmniejszeniu liczby posłów, bo z chwilą zniesienia Senatu odpadną wydatki na djeży senatorskie i koszta administracyjne. Dalszym żądaniem endecji jest redukcja mandatów mniejszości narodowych, a to rzekomo z powodu analfabetyzmu panującego na kresach wschodnich. Jest to żądanie na wskroś antydemokratyczne, usiłujące zdegradować mniejszości narodowe do obywateli II klasy. Nic jednak nie mówią endecy o tem, że wymagają od tych obywateli spełniania tych samych obowiązków, co od obywateli I klasy, a więc służby w wojsku, płacenia podatków i t. p. W punkcie trzecim zaznaczają endecy, że zmniejszenie liczby mandatów usunie z Sejmu małe stronnictwa. W ten sposób chcą zabezpieczyć wpływ na politykę swemu stronnictwu i witosowcom. O de-

mokratyzmie niema tam oczywiście żadnej mowy. W celu zaś przeformowania swych kandydatów na kresach wschodnich proponują endecy utworzenie wielkich okręgów wyborczych. Ten wybitnie reakcyjny projekt ma poparcie endecków, witosowców, chadeków, chrześcijańsko-narodowych i katolicko-narodowych. Nie wystarczy to jednak na potrzebną większość, bowiem stronnictwa te rozporządzają 218 głosami i jedynie otrzymanie głosów N. P. R. zapewniłoby przyjęcie wniosku endeckiego przez Sejm. Czy N. P. R. pójdzie na ten reakcyjny lepieniewiadomo.

Wizyta tow. Paula Boncoura w Z. P. P. S.

Dnia 10 b. m. o godz. 4-ej po poł. tow. Paul Boncour złożył wizytę w Z. P. P. S. W przemówieniu powitalnym podniósł tow. Marek zasługi pokojowe tow. Boncoura a tow. sen. Kłuszyńska wręczyła mu bukiet kwiatów. Następnie udano się do sali na I piętrze gdzie pod przewodnictwem wicemarszałka Sejmu Dębskiego odbyło się uroczyste posiedzenie nad którym zabrał między innymi głos tow. P. Boncour uzasadniając potrzebę uzyskania przez Polskę miejsca w Radzie Ligi Narodów. Przemówienie tow. Boncoura było przerywane licznymi oklaskami.

Minister Spraw Zagranicznych w Czechach i Austrii.

Prezes ministrów p. Skrzyński, wy-

jechał w poniedziałek nadchodzący g. 6 po poł. pociągiem pospiesznym do stolicy Czech, gdzie nastąpiło podpisanie umów arbitrażowych, likwidacyjnych oraz wymiana umów handlowych. Premier był podejmowany w Pradze przez wtorek i środę. W drodze powrotnej wstąpił do Wiednia w charakterze rewizyty po ostatnim pobycie kanclerza Seipla w Warszawie.

Pobyt w Wiedniu obliczony jest na czwartek i piątek b. tygodnia, czyli że prawdopodobnie w niedzielę dnia 18 b. m. premier przyjedzie do Warszawy.

Kwiatuszek z oszczędności ministra skarbu.

Polityka oszczędnościowa m. Zdziechowskiego wydaje dość często, owoce o jakich się pewno panu ministrowi nie śniło. Oto znowu zanotowaliśmy fakt „zdrowej oszczędności”. Dworzec w Słoniemiu został oświetlony elektrycznością i koszt oświetlenia wynosił 110 złotych miesięcznie. Dyrekcja wileńska na takie marnowanie mienia kolejowego nie mogła patrzeć spokojnie i poleciła wprowadzić ponownie lampy naftowe. Koszt jednak takiego oświetlenia kalkuluje się tylko trzy razy drożej, bo nafta kosztuje miesięcznie 150 złotych, pensja specjalisty od zapalenia drugiej tyle i inne z tem związane wydatki 30 zł. Zamiast 110 zł. za wygodne i dobre światło zarząd kolejowy płaci trzy razy więcej za złe.

O rozbrojenie Europy.

Usuwanie się Rosji sowieckiej od udziału w konferencji rozbrojeniowej stawia sprawę rozbrojenia tak, że Francja nie wie, jakie siły będzie musiała przeciwstawić na wypadek zakłócenia spokoju Europy, gdyż nie jest wiadomym, jak wielka armia rosyjska mogłaby stanąć za armją niemiecką. Z tego też powodu nikt nie będzie mógł zmusić Polski i Rumunii do zredukowania swych sił zbrojnych.

Posiedzenie biura międzynarodówki socjalistycznej.

W dniu 10 kwietnia w Zurichu odbyło się posiedzenie biura międzynarodówki dla przygotowania sesji egzekutywy. Na obrady przybyli m. in. tow. Diamand i Niedziałkowski (Polska), Müller i Weis (Niemcy), Bauer i Ellenbogen (Austria), Cech i Soukup (Czechosłowacja), Renaudel i Rouguet (Francja), Stalinski i Abramowicz (ros. soc.), Engberg ze Szwecji i Andersen z Danii.

Konferencja komunistyczna w Wiedniu.

Członkowie międzynarodówki moskiewskiej: Eugenjusz Rutkowski, Aleksander Beresin (kierownik propagandy zagr.),

Henryk Gerard, kierownik sekcji baltickiej oraz Ulrych, zastępca gener. sekretarza egzekutywy trzeciej międzynarodówki przybyli z Berlina do Wiednia celem wzięcia udziału w konferencji komunistycznej. Ma w niej wziąć udział 18 delegatów zagranicznych partii komunistycznych, głównie z państw bałtyckich, Czechosłowacji i Gdańska. Konferencja odbywać się będzie w poselstwie sowieckiem w Wiedniu.

Socjaliści w Ameryce.

Ilość członków partii socjalistycznej Stanów powiększyła się w ostatnich miesiącach o 4.000. Partia na stanowisko gubernatora Kalifornii wysunęła popularnego pisarza-socjalistę Uptona Sinclaira, który stanowisko to przyjął i przedstawił partii swój program.

Konferencja bałkańskich zw. zawodowych.

W Sofji odbywa się konferencja bałkańskich związków zawodowych, na którą przybyło wielu delegatów z zagranicy, a m. in. wiceprezes i sekretarz Międzynarodówki Amsterdamskiej tow. Mer-tens i Sasenbach. Zadaniem konferencji jest wyszukanie dróg i środków konsolidacji i rozwoju miejscowego ruchu zawodowego.

Wieści z zagranicy.

Walki mahometan z Hindusami.

W Kalkucie (Indje) rozgorzały walki między mahometanami i Hindusami. Całe dzielnice miasta musiały zostać izolowane przez silne oddziały wojska i policji. Hindusi zaatakowali nawet jeden z mahometanów meczetów. Liczba zabitych w walkach ulicznych wynosi około 50 osób, a rany odniosło 600 osób.

Revolucja w Chinach.

W Chinach oddawna wre walka rewolucyjna. Państwo chińskie podzielone jest na różne obozy polityczne, prowadzące z sobą walkę o zdobycie władzy nad ludnością. Ostatnio z Pekinu donoszą, że Lu-Czung Lin, dowódca armji Kuo-Min-Chuna, oddał się pod rozkazy gen. Wu-Pej-Fu i przyjął odpowiedzialność za porządek w stolicy. Ten nacjonalistyczny zamach stanu dokonany został w zupełnej tajemnicy. Prezydent Chin, Tuan-Chi-Jui, zbiegł do poselstwa francuskiego. Zamachowcy wysłali do marszałka Wu-Pej-Fu telegram z prośbą, by przybył do stolicy i objął władzę. Na wieść o tem prezydent Chin podał się do dymisji. Jak się dowiadujemy jednak, marszałek Czang-Tso-Lin podjął znów ofensywę i maszeruje w kierunku Pekinu mimo rozpaczliwej obrony wojsk nacjonalistycznych. Komunikacja z Pekinem, w którym ogłoszono stan oblężenia, jest zupełnie przerwana.

Dokoła zamachu na Mussoliniego.

Jak już donosiliśmy w poprzednim numerze, chirurg Bastianelli po zbadaniu rany postrzałowej Mussoliniego orzekł, że kula przebiła na wylot kość nosową. Rana nie przedstawia niebezpieczeństwa, to też dyktator Włoch mógł sobie pozwolić na projektowaną wycieczkę do Afryki, zwoleńnicy zaś jego dokonali niecnego napadu na spokojnie spacerującego w Neapolu posta socjalistycznego, Modiglianego. Został on tak ciężko pobity, że musiano go opatrzyć w szpitalu.

Choć zamachu na Mussoliniego dokonała 50-letnia niewiasta, która, jak się okazało, ze swojemi władzami umysłowemi nie jest zupełnie w porządku, to jednak przedstawiciele wszystkich prawie mocarstw, wyjąwszy Belgję, wyrazili w imieniu swych rządów oburzenie z powodu zamachu.

Aresztowania i manifestacje w Rosji.

Przed samemi świętami dokonano w Moskwie szeregu aresztowań wśród Polaków: w Wielką sobotę zaarrestowano dziekana kościoła św. Piotra i Pawła, ks. Lupinowicza, oraz kilku parafjan, mających bliższy kontakt z kościołem. Ks. Lupinowicza tegoż dnia tymczasowo zwolniono za poręczeniem 20 obywateli sowieckich.

Polska Agencja Telegraficzna donosi z pogranicza sowieckiego, że według doniesień z Petersburga, w czasie starcia pomiędzy demonstrującymi bezrobotnymi a policją

bolszewicką w dzielnicy Wyborgskiej miasta zabito kilku bezrobotnych. Z pośród policji zginął jeden oficer policji politycznej. I w raju bolszewickim bezrobotni giną od kul policyjnych.

O pokój w Marokku.

W kolonii francuskiej tubylcy wnieśli walkę celem odzyskania niepodległości, prowadząc ją z całą wściekłością.

Trwające powstanie Rifienów przeciwko Francji może niezadługo zostanie zlikwidowane. W dniu 16 b. m. przybywają do Udżdy delegaci francuscy na rokowania pokojowe, w których wezmą udział również i przedstawiciele Hiszpanji. Francusko-hiszpańskie warunki pokojowe zawierają żądanie uległości wobec sultana marokańskiego, przewidują szeroką amnestję, wymianę więźniów, zezwolenie Rifienom na posiadanie milicji, nad którą Francja chce sprawować kontrole, wreszcie żądają rozbrojenia powstańców. Wódza powstańców, Abd-el-Krima, wezwano do opuszczenia Rifu, obiecując mu odszkodowanie. Francja grozi, że w razie rozbicia się rokowań, zostanie natychmiast podjęta ofensywa, przygotowania do której czynione są w dalszym ciągu.

Revolucja w Grecji.

W ubiegły czwartek, 8 kwietnia, wśród wojsk garnizonu w Salonikach wybuchł bunt przeciwko dyktaturze Pangelosa. Na czele 5000 armji rewolucyjnej stanął generał Plastiras. Wojska wierne rządowi rozpoczęły z rewolucjonistami walkę, zakończoną dla tych ostatnich niepowodzeniem. W czasie walk Saloniki zostały zbombardowane przez lotników, przyczem około 200 osób zostało zabitych i ciężko rannych. Przywódcy buntu — oficerowie mają stanąć przed sądem wojennym.

Revolucja ta zbiegła się z wyborem prezydenta republiki greckiej, którym wybrano gen. Pangelosa, dotychczasowego dyktatora i znanego reakcjonistę.

Z mglistego Albionu.

W Londynie odbył się w ubiegłym tygodniu kongres angielskiej niezależnej partii robotniczej, który przyjął rezolucję, zalecającą m. in. wzajemne skreślenie długów wojennych, podjęcie handlowych i politycznych stosunków z Rosją sowiecką i wezwał członków partii do poparcia wysiłku górników w celu zapewnienia im zarobków, umożliwiających im spokojną egzystencję.

W dniu 9 kwietnia odbyła się ogólnokrajowa konferencja delegatów górników przemysłu węglowego. Postanowiono nie zgodzić się na jakiegokolwiek zwiększenie długości dnia pracy, żądać utrzymania dotychczasowych zasad ogólnokrajowego porozumienia o wysokości płac i odrzucić wszelkie propozycje redukcji dotychczasowych płac, ze względu, że stosowane obecnie płace są zbyt niskie.

Ewolucja kapitalizmu.

Szybkimi krokami zbliżają się wszystkie kraje cywilizowane do nowego ustroju, do Socjalizmu. W całej Europie, walka o nowy ustrój społeczny przybrała charakter nadzwyczaj ostry. Przeżywany okres w Europie, jest bodaj decydującym, jest przełomowym.

Nie tylko jednak Europa, zbliża się szybko do nowych form gospodarki państwowej do rządów demokracji. Inną może drogą nie mniej jednak pewną, zdążają i Stany Zjednoczone.

Wielki myśliciel i reformator — Karol Marks — wskazał na ewolucję kapitalizmu. Przepowiedział on, na długo przed najwyższym szczyblem tej ewolucji, jaki niewątpliwie stanowią olbrzymie monopole — ich powstanie. Wskazał, że ta przepiękna centralizacja kapitału, sama wygładza drogę do socjalizmu.

Stany Zjednoczone to kraj, w którym olbrzymie trusty, najwyższe się rozwinęły. W całym szeregu gałęzi przemysłowych, w jednych, lub nielicznych rękach zmonopolizowała się cała produkcja. Proces tej koncentracji trwa dalej, z coraz potężniejszym rozmachem.

Rockefeller zmonopolizował w swoim ręku prawie cały przemysł naftowy. Potężne macki tego trustu sięgnęły po bogactwa ziemne, po oleje, nie tylko w Stanach Zjednoczonych, ale i daleko poza ich granicami. Trust naftowy Rockefellera, jest właścicielem największych pól naftowych całego świata.

Tak zwana Bell Co. zmonopolizowała całkowicie w swoim ręku przemysł telefoniczny. Wszystkie fabryki aparatów telefonicznych, w jej się znajdują ręku. Ona jest posiadaczem całej sieci telefonicznej.

Trust stalowy skupił w swoim ręku cały przemysł hutniczy. Ogarnął wszystkie ważniejsze kopalnie rudy żelaznej. Potężnie pieniężnym jest największym współdziałowncem w syndykacie węglowym i kolejnictwie.

W ostatnich kilku miesiącach kon-

centracja kapitału znowu poczyniła olbrzymie postępy. Kilkanaście linii kolejowych połączyło się w jeden system, gwarantujący olbrzymie zyski. Piętnaście największych banków utworzyło fuzję, koncentrując tak olbrzymie kapitały, że przy ich pomocy kupić można niemal całą Europę.

Niedawno utworzyły trust olbrzymie piekarnie. Trust ten kontroluje 70 proc. wypieku chleba, w całych Stanach Zjednoczonych.

Trust mięsny objął nie tylko całą produkcję tej gałęzi przemysłu, nie tylko objął mackami swoimi świat cały, ale on jest i jedynym odbiorcą bydła i nierogacizny. On ustanawia ceny. On wreszcie jest głównym udziałowcem olbrzymiej konspiracji, rabującej farmera, konspiracji posiadającej w swoim ręku młyny i elewatory zbożowe.

Edison nie tylko skupił w swoim ręku siłę elektryczną we wszystkich miastach, ale obecnie zorganizował wszystkie większe przedsiębiorstwa przyborów elektrycznych. Związek ten z kapitałem kilkudziesięciomilionowym, ma za zadanie owdądzać wszystkimi naturalnymi źródłami energii, jak: rzeki górskie, wodospady i t. d. Dokonanie tego zamiaru odda rządy tego kraju w ręce tego Związku.

Nie tylko jednak w gałęziach powyższych wymienionych koncentruje się wytwórczość.

Proces ten odbywa się w całym przemyśle. Wystarczy wskazać, że nawet w przemyśle automobilowym, w którym do niedawna było tyle najrozmaitszych firm — na pierwsze miejsce wybijają się dwie firmy z Fordem na czele, które panują nad całym rynkiem.

Ten wielki proces ewolucyjny, przygotowuje drogą pokojową wielkie dzieło przewrotu społecznego. Wystarczy niewielki nawet kryzys, czy jaki inny kataklizm w życiu gospodarczym, aby te olbrzymie skoncentrowane przedsiębiorstwa, stały się własnością tych, co pracują.

Socjaliści niemieccy o Polsce.

W dyskusji genewskiej w parlamencie niemieckim zabrał głos imieniem socjalistów niem. tow. Breitscheid.

Tow. Breitscheid zaznaczył, że niesłusznym jest przypuszczać, jakoby delegacja niemiecka czekała w Genewie z kapeluszem w ręku w przedpokoju Ligi Narodów. Niemcy mogą odroczyć wejście do Ligi. Delegaci Niemiec jednak postawili cały szereg warunków uprzednio wysuniętych w rezolucji komisji zagranicznej parlamentu. Mówca oświadczył następnie, że socjaliści niemieccy również nie uważają obietnic danych przez mocarstwa Polsce bez wiedzy Niemiec za zupełnie poprawne. Taktyka wyczekująca delegatów niemieckich w Genewie miała ten skutek, że trudności zostały przewyciężone za cenę przyznania Polsce niestałego miejsca w Radzie.

V. Rheinbaben, mówił Breitscheid, powiedział wczoraj na ten temat kilka niebezpiecznych słów. Oświadczył on, że

Luther i Stresemann zgodzili się wprowadzić na kompromis tego rodzaju, ale dodał, że było to tylko umową ustną. Uważałbym za bardzo niebezpieczne, gdyby ustne zobowiązania przedstawicieli rządu niemieckiego miały być uważane za nieoficjalne i nieobowiązujące.

W tem miejscu Rheinbaben zawołał: Zgoda oficjalnie mogłaby być wyrażona tylko wtedy, gdyby Niemcy rzeczywiście weszły na tej podstawie do Ligi. Oczywiście odpowiedział Breitscheid, ale Niemcy mogły wejść do Ligi tylko na podstawie udzielenia swojej zgody na wejście Polski do Rady.

Następnie Rheinbaben krytykował, jak niektórzy sobie wyobrażają Polskę i Niemcy zasiadające w Radzie. Polska przedtem powinna wejść na drogę prawa. Co to jest droga prawa?

Nie widzę, aby Polska znajdowała się w sprzeczności z przepisami międzynarodowemi. Jeżeli Polska nadała im taką

nterpretację, która Niemcom się nie podobą, możemy na to się zalić. Nie mogliśmy jednak z tego tytułu twierdzić, że Polska nie stoi na gruncie prawa. Wiemy dobrze, że od Polski dzieli nas różna rzecz. Nie jest to jednak ani kwestja traktatu handlowego, ani polskiej reformy rolnej i t. d. Przedewszystkiem jest to przeszłość i rozbiory Polski (na prawicy okrzyki: „nieprawda“). Pozostawiajmy one cienie, które nicłatwo jest usunąć. Jestem

bardzo daleki od bronienia obecnej polityki Polski, uważam jednak za niesłuszne zarzucanie Polsce, że zeszła z drogi prawa. Porozumienie z Polską musi przyjść tak samo, jak przyszło porozumienie z Francją. Porozumienie to jest konieczne ze względów na wzajemną niezależność obu krajów. — Być może, że kwestje sporne dadzą się łatwiej rozwiązać przez to, że Polska i Niemcy zasiadają będą wspólnie w Radzie Ligi.

ków ubezpieczonych od zła, w jakie go pogrążają, tworząc spółkę enperowsko-kapitalistyczno-komunistyczną w Powiatowej Kasie Chorych w Ozorkowie.

Ciekawi jesteśmy, jak długo taka kompanja wytrzyma i jak będzie ta gospodarka wyglądała. Napewno nieraz jeszcze

będziemy zmuszeni zabierać głos na łamach prasy.

Fatszywie podany wniosek radnej G. Vogiel, zdaniem naszym winien sprostować prezes rady kasy, a jeśli tego nie zrobi to my to w niedalekiej przyszłości uczynimy. Obserwatorzy.

Bagienko enperowsko-kapitalistyczne w Powiatowej Kasie Chorych w Ozorkowie.

(Koresp. własna).

Ozorków, 14.IV.25.

W organie enperowskim „Głosie Codziennym” łódzkim z dnia 8.IV r. b. ukazał się artykuł, sklecony przez nieznanego „autora” p. t. „Jak P. P. S. broni robotnika polskiego”. Wobec tego, że artykuł ten jest pełen kłamstw i oszczerstw na ludzi uczciwych i fakty — dla brudnej demagogji — są umyślnie przekręcane, — niżej staramy się je postawić w świetle prawdy, dając robotnikom ubezpieczonym w powiatowej Kasie Chorych w Ozorkowie do osądzenia.

W pierwszej części tego kłamliwego artykułu, jakiś gorący zwolennik byłych i obecnych rządów enperowskich w kasie chorych, wysypuje czule dytyramby na cześć dyr. kasy enperowca p. Niewinowskiego i mówi, że — co mógł, to robił — to znaczy w świetle prawdy, że tak solidnie i sprawnie rządził kasą, że władze nadzorcze musiały przystać komisarza, do uporządkowania zaprzepaszczonego przez enperowców żywotnych interesów robotnika. Jakże zaś „porządczą” znalazł komisarz w naszej Kasie zaraz się dowiemy. W sprawozdaniu swoim na posiedzeniu rady Kasy mówi (to winno być na wieczną rzecz pamiętkę zaprotokutowane) że Kasę znalazł w dużym nieporządku, a mianowicie:

Kasa w Ozorkowie [miała 37,000 złotych długu, od szeregu miesięcy ubezpieczeni chorzy, nie otrzymywali zasiłków chorobowych, a jeśli który otrzymał to kapaniną nieraz po 5 złotych wtedy, gdy mu należało się dziesiątki złotych (bardzo często z tego powodu dochodziło do awantur z robotnikami) zamiejscowe szpitale nie chciały przyjmować obłożonych chorych, bo kasa z zasady nie regulowała rachunków, pensje pracownikom, lekarzom, fclzerom, dentystom nie płacone od kilku miesięcy, książkowość kasy była ogromnie zaniedbana — natomiast wydawano nieprawnie zasiłki swym partyjnym kolegom, jak to miało miejsce z żoną prezesa zw. „Praca” kol. Rajową i dziś ze wstydem zasiłki te oddaje się z powrotem.

I czyż taką sympatyczną gospodarką można się zachwycać — oszczędźcie to sami robotnicy ubezpieczeni w powiatowej Kasie Chorych w Ozorkowie.

Nie od rzeczy będzie jeśli dodamy, że komisarz kosztował kasę sześć tysięcy

złotych no i do uporządkowania tego bagienka sprowadzał wagonami urzędników.

Należy również sprostować, że apteka kasy nie dawała 3500 zł. doch. miesięcznie, a natomiast daje, to znaczy po uporządkowaniu takowej przez komisarza i to nie może być zasługą dyr. Niewinowskiego.

W drugiej zaś części tego artykułu, w bezcelny sposób napada się na kier. Zw. klasowego tow. Praskiego, przedstawia się go za wroga Ojczyzny, za jego przekonanie demokratyczne — za socjalizm, a obrona robotników bez różnicy przynosi mu honor, demokracji-socjalisty, a przedewszystkiem człowieka, i nie może być nigdy zdradą, a będzie zawsze obroną. Nie zapominaj pan, panie autorze, że socjalizm jest ruchem międzynarodowym i że to jest jego naczelnym hasłem. My zawsze i wszędzie, jako ludzie pracy, będziemy bronili ludzi pracy.

Natomiast my możemy wam tow. robotnicy ubezpieczeni w Powiatowej Kasie Chorych w Ozorkowie wskazać, gdzie naprawdę się zdradza i z hańbą zaprzepaszcza żywotne sprawy robotnika.

N. P. R., jak wszystkim wiadomo, na terenie kasy idzie wspólnie z wrogami tejże kasy — kapitałem, z wrogami demokracji komunistami. Ta kompanja idzie wspólnie pod hasłem ratowania kasy. Towarzysze, czy kapitał może ratować mocną, znienawidzoną kasę chorych? Nie, to jest absurd! To jest niemożliwość! Takie skromne połączenie enperowców z wielkim przemysłem — będzie was drogo kosztowało!!! Bo coż to znaczy połączenie enperowsko-kapitalistyczne, to znaczy (my kapitaliści) będziemy głosować za waszymi kandydatami, wy zaś musicie nas oszczędzać — to znaczy, my (kapitaliści) będziemy płacić wtedy składki ubezpieczenia na rzecz kasy, kiedy będziemy mieli za dużo pieniędzy!! I to jest właśnie sprzedaż i zdrada robotnika, to oddawanie go w niewolę kapitałowi. Ale na co to wszystko się robi: by tylko prezesem był kol. Filipczak, a dyrektor Niewinowski mocniej usadowił się na swym fotelu dyrektorskim, nadal rządził tak, jak rządził przed przyjściem komisarza — a gospodarka kasy ślicznie się wówczas przedstawiała — prawda?? Jak widzimy, z całego artykułu wydrukowanego w „Głosie Codziennym” łódzkim, enperowcy starają się odwrócić uwagę robotni-

O rewizję czynszów mieszkaniowych

Jedynie zyski kamieniczników rosną

Domy nie powinny być przedmiotem handlu, kupna i sprzedaży, nie powinny być źródłem pasożytniczego i próżniaczego kapitalisty. Każdy człowiek ma prawo do pewnych świadczeń ze strony państwa za wzajemne świadczenia na rzecz państwa. Państwo zapewnia swemu obywatelowi bezpieczeństwo, ład i sprawiedliwość, zgodnie z konstytucją i ustawami, tak przynajmniej być powinno — a nie zapewnia mu dachu nad głową.

Pierwszy lepszy burżuj mógłby na to odpowiedzieć: „Może jeszcze kawior i wina, a może jeszcze jedwabne?...” Nie. W kapitalistycznym ustroju zawsze tak będzie, że praca będzie płatna, a za uzyskane pieniądze każdy będzie mógł sobie kupić wina, chleba czy ziemniaków, na co kogo stać! — Inaczej się ma sprawa z dachem nad głową. Domy są w rękach prywatnych, właściciele ich liczą sobie od włożonego kapitału taki procent, na jakoby sobie nie mógł pozwolić żaden przemysłowiec. Fabryka, ziemia orna żyje, ludzie pracują, tworzą na tych warsztatach, produkt ich pracy idzie na rynek, staje się przedmiotem użytku. Co produkuje martwy dom z kamienia i cegły? Wybudowali go ludzie wysiłkiem — swego geniuszu i trudem swej pracy, a właściciel nie pracując, nic nie wkładając — przez dziesiątki, czasem setki lat ściąga z niego dochody, grubo słosunkowo wyższe niż przynosi fabryka, która żyje i pracuje.

Jest to **bezprawie usankcjonowane prawem.**

Pasożytniczy kamienicznik znajduje — zawsze i wszędzie swych obrońców w ciałach ustawodawczych i dlatego bezprawie jest prawem, dlatego kamienicznik jest w mocy pozbawienia każdego człowieka dachu nad głową, dlatego ustala sobie bezkarnie wysokość czynszów, czynszów rujnujących jednostki, które przecie mieszkać muszą.

Poruszamy ten temat tysiące już razy omawianym. Poruszamy dlatego, że już w r. 1928 czynsze mają wrócić do wysokości przedwojennej, że dziś już płaci się ponad 60 proc. czynszu przedwojennego.

A jakże to jest z tą wysokością czynszów? Ustalili je przed wojną sami właściciele; nikt ich nie kontrolował, żaden kamienicznik za lichwiarskie czynsze do kryminału nie poszedł. Ustawa o ochronie lokatorów pozwala się opierać na czynszach przedwojennych, zatem w r. 1928 będzie się płaciło tyle, ile w r. 1914.

Czy wobec poziomu płac robotni-

czych i urzędniczych możliwe będzie wytrzymać bez naruszenia budżetu domowego takie czynsze. Dziś za mieszkanie dwupokojowe płaci się już połowę miesięcznego zarobku robotniczego, w r. 1928 robotnik przy obecnym poziomie płac będzie już pracował tylko na dach nad głową!

„Robotniczy Przegląd gospodarczy” odsłania faktyczną wysokość czynszów obecnych i zyski właścicieli na podstawie danych ministerstwa skarbu. Wedle tych danych kamienicznicy już w r. 1925 osiągnęli połowę przedwojennego dochodu brutto. — A w r. 1926 mają osiągnąć dwie trzecie dochodu przedwojennego.

Haracz płacony właścicielom domów — przez ludność miejską Polski wynosi mniej więcej tyleż, ile państwo łoży na oświatę całej ludności. Nie należy zapominać, że ciężary podatkowe, ponoszone obecnie przez właścicieli domów, są minimalne w porównaniu z ciężarami przedwojennymi. Dla zilustrowania dochodu „Przegląd gosp.” bierze jako przykład trzy domy w Warszawie przy ul. Miodowej 21 i 23 oraz Długiej 23. — Domy te są własnością Magistratu i dane co do tych domów są ogłoszone w różnych budżetowych drukach magistrackich.

Z danych tych wynika, że domy te przed wojną dawały dochód brutto w wysokości 364,800 zł. rocznie. W roku 1924 dochód brutto wynosił 108 200 złotych, czyli 30 pr. przedwojennego. A w r. 1925 preliminowano dochód brutto w wysokości 174,600 zł. czyli około połowy dochodu przedwojennego.

W tym samym budżecie są również wskazane wydatki związane z administracją i remontem tych domów. Wynoszą one w ogólnej sumie 29,000 Tak że czysty zysk tych 3 domów wynosi olbrzymią sumę 145 tys. zł. w ciągu jednego roku 1925. Więcej niż potrafi zarobić w ciągu roku 100 przeciętnych rodzin robotniczych.

Tej głęboko społecznej kwestji lekce ważyć nie wolno. Nie jest dopuszczalne, by człowiek połowę, a choćby jedną trzecią — wynagrodzenia za swą pracę oddawał jako haracz pijawce kamienicznej. Na 28 dni pracy w miesiącu przez 10—14 dni trzeba pracować tylko na to, aby nasycić wiecznie głodnego nłócha, jakim jest kamienicznik! Tak dalej być nie może, równowaga społeczna wymaga, aby kwestja mieszkaniowa, kwestja własności czynszów, stosunku prawnego właściciela do lokatora została zrewidowana i zmieniona radykalnie!

Antkowy sen.

Antek z innymi stał oparty o szary, wytarty, i zatłuszczony tynk ściany...

Ogonek się ciągnie z ulicy w bramę po zaśmieconych schodach przez korytarz aż do okienka...

Bo w okienku wypłaca się zapomogi bezrobotnym, więc do okienka długa kolejka aż z ulicy. Stoją półokłete, wypłotałe postacie i czekają, przestępując z jednego na drugi wykrzywiony chodak, albo buć ze znakami minionej świetności, kiedy to jeszcze w butach się chodziło...

Ale teraz już zbliżają się do — niebytu...

A kieszki się w brzuchach skręcają. Antek stał z innymi. Żeby tylko dali!.. Walentemu choć ma dzieci — nie dali. Może i mnie... Termin może upłynął. Ktoby się tam w tych rachubach rozszalał... Fabryka stoi — będzie już trzy miesiące... Czemu jednym płacą, a Walentemu nie? Może i mnie jutro wykwiawą...

Takie mniej więcej myśli wiercą w dawno niestrzyżonych głowach, a zwłaszcza w Antkowej, bo matka w domu jest słaba i siostra młodsza Anusia... Tak ją kocha Antek, bo co do Zośki — to już wie, że nic z tego szczęścia nie będzie, bo gdzie „bieda z nędzą”... Psiakrew!..

I mnie Antek połą w łapie i krzywi niegoloną gębę.

Już był blisko okienka — zamknęli. Powiedzieli: — Urzędowanie skończone i okienko klap!... Przyjdźcie jutro. Jutro przyjdę i znowu będę czekał pod zatłuszczonym murem, przestępując z nogi na nogę.

— Tej zapomogi to tylo na kartofle...

A w miasteczku już ni psa ni kota... Tylko wiszą polacie mięsa u rzeźnika — ale to dla kogo?... Przecie są tacy...

Chodził Antek dokoła fabryki, co na górze nad miastem króluje. I kiedy zapadł mrok jesienny, to mu się zdało, że z okien łuny światła biją... że iskry od młotów parowych idą...

A tam tylko szaro i mgła i cisza i tak coś boli... bo w domu matka chora i siostra Anka...

I chodził tak Antek u płota fabrycznego i dumał, „aż nogi w błocie przemoczył i w piersiach go coś zakłóło”.

Wrócił do domu. Migotała mała lampka resztą nafty i Anka gotowała kartofle, co je dzisiaj od kupca przyniosł. A matczyko leży, jęknie czasem i widać nie śmie pytać.

I co jej Antek powie — co?

To i nic nie powie — ułoży się na tapczan, a dławi go coś tak w piersiach — chyba te matczyne łzy...

Jeść nie będzie, próżno Anka podsuwa kartofle jakby się z palców wyslizgiwały.

A tam obok za drewnianą ścianą płaczą głodne dzieciśka Walentego...

— Zanieś im Anka!..

Leży Antek i duma i zasypia a dogasająca lampka cienie snuje po kątach. Sen — ten wybawca!..

Zasypia Antek. Jutro będzie u okienka. I coraz mniej słyszy te głosy i echa z drewnianej ściany... A w głowie się tróci: okienko — ogonek — zapomoga — i co będzie jeśli jutro powiedzą: — Nie ma!... I matczyne łzy — i widmo straszne głodu — nędzy, co zaciska pięści — dławi!..

I śni się Antkowi, że widzi: fabryka idzie!.. wyraźnie idzie... Świecą w noc okna... Trzaskają młoty, zieją piece...

Nagle Antkowi się zdało, że jego dusza, co gdzieś spała w ciele wyszła i idzie... Niby to on — nie on — bo jest piękniejszy i silniejszy i zdrowszy... Otworzył drzwi, poźegnał matkę co już nie płacze, ale siedzi zadowolona, uśmiechnięta i wyszedł na ulicę czarnym węglem wysypaną. Patrzy — aż tu ze wszystkich drzwi wychodzą — poznaje ich: Walenty, Wicek i nawet Dobek stary i Strzelczak i Maciejewski.

Idą wszyscy uśmiechnięci, radośni, a każdy niesie w blaszance śniadanie, a jeszcze się z niego para kurzy.

— Dokąd idziecie? — pyta Antek. — Do roboty powiadają. — Na nocną zmianę.

— Gdzież wy idziecie — pyta znowu Antek — kiedy wy leżycie, jako i ja, na tapczanie.

— Nieprawda! — powiadają. — My powstałi i idziemy!..

I idą — coraz ich więcej! — cała ulica!..

Otworzyły się wrota fabryczne — zapalają światła. Każdy do swego warsztatu, do swojej roboty... Pali się ona w rękach. Tyle tęskoty — za te wszystkie dni, co bez pracy! — Jak chore, jak uschłe ręce — teraz ożyły!.. Podnoszą narzędzia. Leje się struga żelazo rozpalone!..

Dzwonią, jęczą, huczą maszyny.

A Antkowi się zdaje, że jest przy swoim warsztacie ale i że stoi daleko na polu i widzi, jak cała fabryka żyje, tak się w niej krzątają ludzie.

Jakby dusza fabryki ożyła — czarna płachta dymu nad kominem radośnie powiewa... i płomień długi cieniusieńki wije się jak czerwony sztandar. A po całej fabryce rozlega się śpiew „Czerwonego Sztandaru” i polata aż hen ku wijącemu się płomieniowi i z nim się brata.

I tak mu jest dobrze — tak radośnie. A matka w domu uśmiechnięta, wesola, koło gospodarstwa się krząta.

Anka wróciła ze szkoły...

Śnij, Antku, śnij w izbie robotniczego domu... śpij... Wyśpij się!..

Wstaniesz wcześniej i powleciesz się po zapomogę jako bezrobotny. A jak wrócisz, to może zastaniesz płaczącą Ankę, co będzie łzami dziecinnymi oblewała białą skostniałą dłoń matki... co nie doczekała i umarła.

Jan Niwiński.

Dzielnica Zielona

Zawiadania swych członków, że przypadająca na niedzielę 18 b. m. masówka, nie odbędzie się z powodu mającego się odbyć w dniu tym ogólnego zebrania członków w Radzie Miejskiej.
Wspomniana wyżej masówka odbędzie się w sobotę, dnia 24 b. m., o godz. 6-ej wieczór w lokalu przy ul. Targowej Nr. 31, na której wygłoszony będzie referat w sprawie 1 maja.

Komitet.

Za ofiarowane przez tow. tow. Łeckiego i Bilnera książki dla biblioteki Komitetu Dzielnicy „Zielonej” składa podziękowanie.

Dzielnica Elektrownia

Fabryczna 11.3

Masówka w sprawie Święta Robotniczego 1-go Maja, odbędzie się dn. 21-go b. m. o godz. 6.30. Obecność wszystkich towarz. konieczna.

Dzielnica Czerwona

We wtorek, dnia 20 kwietnia o godz 7 wiecz. odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy. Obecność wszystkich członków obowiązkowa

Dzielnica Lewa.

W sobotę, dnia 17 kwietnia b. r. punktualnie o godz. 6 i pół odbędzie się konferencja dzielnicowa, na której odbędą się wybory do komitetu dzielnicowego z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie
2. Wybór prezydium
3. Odczytanie protok. z ostatniej konferencji.
4. Sprawozdania zarządu:
  - a) przewodniczącego
  - b) sekretarza
  - c) skarbnika
  - d) bibliotekarza
  - e) gospodarza
  - f) wydział kobiecy
  - g) komisji rewizyjnej.
5. Referat polityczny wygł. tow. Purlal
6. Dyskusja
  - a) Wybór komisji skontacyjnej
  - b) " komitetu
  - c) " komisji rewizyjnej.
8. Święto robotnicze 1 Maj
9. Wolne wnioski.

Jednocześnie przypomina się towarzyszom, załączającym w składkach członkowskich, że winni uregulować do dnia 17 b. m. o godz. 6 p. p., gdyż towarzysze zalegający ponad trzy miesiące, nie będą dopuszczeni do głosu.

Jak również zawiadamia się towarzyszy i sympatyków — amatorów muzyki, że w dzielnicy Lewej, organizuje się orkiestra smyczkowa.

Towarzysze, chcący wziąć udział w orkiestrze, winni się zgłosić we wtorki i soboty od godz 7—9 wiecz.

Komitet.

Z życia T. U. R.

5-cio lecie chóru T. U. R.

W dniu 24 kwietnia r. b. o godz. 6-ej wiecz. w sali T. U. R. Narutowicza 50 odbędzie się uroczystość chóru T. U. R. Na program złożą się pieśni chóralskie i antrakcja muzyczna.

Na powyższą imprezę zaprasza wszystkich członków partii P. P. S. i T. U. R.

Wejście tylko 50 groszy.

Zarząd.

Komunikat.

Co uchwalilo Walne Zebranie Dozorców i służby domowej.

Dnia 11.IV r. b. między godzinami 2—5-tą w sali T. U. R-a — przy Okręgowej Komisji Związków Zawodowych — odbyło się Nadzwyczajne Walne Zebranie członków Związku Zawodowego Dozorców i Służby domowej, na którym przyjęto uchwały:

1. Zaakceptowano memoriał do Pana Ministra Pracy w sprawie konkretnej odpowiedzi co do terminu nieprzedawnienia o zaległą pracę dozorczy. Na mocy artykułów K. C. 2277, 2242 i 2250 Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej w piśmie datowanym dnia 27. lutego r. b. do III-go Okręgu m. Łodzi Inspektoratu Pracy odpowiedziało, że 5 lat nie jest przedawnie-

niem. Pan Inspektor Pracy Wojtkiewicz — zajął stanowisko wręcz wrogie do żądania Związku i zastrzegł sobie prawo „analizy”, a wreszcie odpowiedział, że nie zgadza się z Ministerstwem i uważa 6 miesięcy za termin wystarczający.

Po stronie Pana Inspektora stanęli jeszcze podinspektorowie: pp. Michalska i Melechowicz, ten ostatni w sposób niegrzeczny traktuje członków Komisji Rozjemczej z ramienia Związków — wyrażając się na komisji: „zamknij pan gębel...”

W końcu memoriał domagał się usunięcia z Komisji Rozjemczej Pana Inspektora Wojtkiewicza i podinspektorów Michalską i Melechowicza.

2. Co do Komisji Nadzwyczajnej — postanowiono bronić wysuniętych postulatów na komisji d. 12.IV r. b. z ramienia Związku jako przedstawiciele na Komisję wydelegowani zostali tow. tow. Józef Sokółowski i Szczepan Janicki; z ramienia ministerstw: 1) Pracy i Opieki Społecznej — Inspektor Wojtkiewicz (Przewodniczący), 2) Min. Sprawiedliwości — P. ok. Ingersleben, 3) Min. Spr. Wewnętrznych — Kom. Rządu Izycki. Od służby domowej jedna delegatka.

4. Postanowiono u odnośnych władz interwenjować w sprawie niedzieli wolnej od pracy za wyjątkiem pracy obowiązkowej, która może być zrobiona do 7-ej rano w niedziele i święta.

5. Na kongres w Warszawie dnia 2.5 r. b. zostali wybrani tow. tow. Józef Sokółowski i Żywicki Kazimierz.

Na kongresie będą obecni: consuegowie francuscy, szwedzcy, niemieccy i czechosłowaccy dozorczy.

6. Uchwalono Kasę zapomogową (pogrzebową) z udziałami: jednorazowe 5 złotych i znaczek co miesiąc 1 zł. 50 groszy. Płaci członek Związku, korzystają wszyscy członkowie rodziny.

7. W wolnych wnioskach poruszono sprawę Kasy Chorych jak urzędniczy Kasy Chorych posyłają dozorców członków Kasy Chorych od Annasza do Kaifasza — mamy konkretne fakty.

Postanowienie.

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana na zasadzie Ustawy z dnia 16 maja 1922 r. (D. Ust. Rz. P. Nr. 39 ex 1922 r. poz. 324) decyzja Ministra Pracy i Opieki Społecznej z d. 31.III 1926 Nr. 2681 (91 p.) 1633 pk. 1. Dnia 12.IV 1926 r. ustaliła płace dozorcóm w Łodzi w sposób następujący:

Dla dozorców	I kat.	zł. 25.—	tyg. z dołu
"	II	" 18.50	" "
"	III	" 13.50	" "
"	IV	" 8.—	" "
"	V	" 5.—	" "

Termin wymówienia 3-miesięczny. Przewodniczący:

Przedst. M. P. i O. Sp. (—) Wojtkiewicz.
" Min. Sprawiedl. (—) Ingersleben.
" Min. Spr. W. (—) Izycki.

Dnia 18 bieżącego mies. o godzinie 10 rano w sali T. U. R-a O. K. Z. Z. przy ul. Narutowicza 50, odbędzie się o godzinie 10 rano Ogólne Zebranie członków Z-ku dozorców domowych i służby domowej.

Porządek dzienny: Sprawozdanie Komisji Nadzwyczajnej.

Komitet „Święta Pieśni” w Pabjanicach nadesłał nam następującą odezwę:

KOLEDZY!

Dzięki niestrudzonemu wysiłkom Narodu Polskiego przez wiele dziesiątków lat niewoli i nieustannej pracy w kierunku odzyskania wolności, przyszedł wreszcie z upragnieniem wyczekiwany dzień wyzwolenia. Wrogie nam korony i potęgi świata zmiotł podmuch nawałnicy dziejowej i przed niespełna dziesiętkiem lat ujrzeliśmy zmartwychwstałą Polskę. Poprzez rozwalone drzwi wschodu i zachodu, usłyszeliśmy w owym momencie wieść radosną, że nastał dla nas dzień niepodległości.

Z pieśnią ukojenia, z pieśnią pracy i czołem rozjaśnionem zakrzętnęliśmy się wszyscy około pracy w niepodległej Polsce. Organizowaliśmy się pod różnymi hasłami, T-wa zaś Śpiewacze pod hasłem pięknej pieśni polskiej. Z milionów piersi i serc płynął okrzyk: „Cześć Pieśni!”

Dażąc do nawiązania ściślejszego kontaktu między Zrzeszeniami i Związkami śpiewaczemi w Województwie Łódzkim, miejscowe T-wa Śpiewacze w celu podniesienia poziomu artystycznego pieśni, postanowiły urządzić w Pabjanicach „Święto Pieśni”. Aby zamierzenia te przeprowadzić zwołujemy w starym grodzie Pabjanicach

Zjazd Stowarzyszeń Śpiewaczych w dniach 23 i 24 maja 1926 r. t. j. w czasie Zielonych Świąt.

Wszystkie Towarzystwa Śpiewacze Województwa Łódzkiego, hołujące pieśni ideowej, zapraszamy gorąco na zapowiadany Zjazd w możliwie licznych zespołach chórowych, lub ich przedstawicielstwie.

Powołana przez Komitet Sekcja Artystyczna wybrała do wspólnego wykonania przez Chóry męskie, na Zjazd ten przybyłe, następujące utwory:

- 1) „Oj Ziemia” Maszyńskiego
- 2) „Jeszcze Polska nie zginęła” w układzie dla Chórów wojskowych.

Utwory te w partyturze Sekcja poleciła odbić i pozwalamy sobie po 1 egzemplarzu załączyć.

Celem zainteresowania uczestników Zjazdu postęпами i rozwojem pieśniarstwa ojczystego — Komitet Wykonawczy urządził na Zjeździe Konkurs Chórów: męskiego i mieszanego z utworów dowolnie przez same Chóry wybranych, tak w słowie polskim, jak i niemieckim.

Szczegóły, dotyczące Zjazdu, podamy wszystkim Towarzystwom Województwa Łódzkiego niebawem po zgłoszeniu przez nich swego akcesu w Zjeździe najdalej do dnia 10 kwietnia, zaznaczając zarazem, że Komitet Zjazdu postara się dla przybyłych gości o noclegi i zniżkę kolejową.

Uprasza się o podanie ilości przybyć mających osób t. j. mężczyzn i kobiet.

Prosząc o łaskawą rychłą odpowiedź pod adresem: Magistrat Pabjanice, przesyłamy koleżeńskie pozdrowienie

Cześć Pieśni!
Komitet Wykonawczy:

Wiceprzewodniczący:	Przewodniczący:
Tomczak Wł.	Pluskowski J.
Zw. Legionistów	Ławnik Wyd. Ośw. i Kultury

Pan Skrzywan prosi o dymisję.

W związku z zatargiem o wysokość płac pracowników kanalizacyjnych i ich przyjmowanie poczuł się zmuszonym poprosić p. Wojewódzkiego o dymisję.

Podobno Magistrat ma aż dwóch kandydatów nadających się na to stanowisko, ale nazwiska ich ze względu „na dobro sprawy” są narazie trzymane w tajemnicy.

K. D. N. i Dzielnica Czerwona P. P. S.

W sobotę, dnia 24 kwietnia 1926 r. w lokalu Związku Zawodowego Drukarzy i Pokr. Zaw. w Polsce, Okręg Łódzki, przy ul. Nawrot 20

urządza

! Zabawę Wiosenną !

Słowo wstępne wygł. Dr. Weissberg.

Kółko dramatyczne dzielnicy Czerwonej pod reżyserją art. dram. [tow. A. Mańskiego wykona: Część I.

WOJNA Z ŻONAMI komedia w 1-ym akcie.

- a) DEKLAMACJA tow. K. Makowskiego.
- b) TANIEC MOTYLI odtańcza członkinie kółka dramatycznego.

WERBEL DOMOWY sztuka ludowa w 1 akcie Gregorowicza.

Po wyczerpaniu programu TANCE do rana. Wejście 2 złote. Początek Przedstawienia o godz. 8 i pół wiecz., od godz. 11 wiecz. tańce.

Poszukuję chłopca

do odwożenia towarów wózkem ręcznym. Wiadomość ul. Piotrkowska 7.

PACANOWSKI
sklep papierowy.

MIEJSKI KINEMATOGRAF OŚWIATOWY Wodny Rynek № 44. Od dnia 12 do dnia 20 kwietnia 1926 r. Dla dorosłych Dla młodzieży

Świat Zaginiony

Mały Łobuz

Ceny miejsc dla młodzieży od 25 do 10 gr., dla dorosłych od 70 do 30 gr.

Początek dla młodzieży o godz. 3 i 4.30 dla dorosłych o godz. 6.30 i 8.30 wiecz.

Dla prenumeratorów „Łodzianina” Kwit opłaconej prenumeraty za ostatni miesiąc uprawnia do nabycia 2-ch biletów ulgowych, **I miejsce nie wyłączając niedziel za połowę ceny**

Dziś wielki podwójny program w 13 aktach

Donglas Mac Lean BOY Nr. 13

w tryskającej humorem 5-ciu akt. Komedji p. t. **Człowiek, który stracił pamięć** w roli głównej Jack Pickford

UWAGA! W niedzielę i poniedziałek, specjalne przedstawienia dla młodzieży. Wszystkie miejsca po 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Miejscowe: Drobne: za wyraz 5 groszy (najmniej 50 groszy). Dla poszukujących pracy i zagubionych dokum ntach za wyraz 1 grosz. Zwyčajne: Za 1 milimetr ednołamowe 10 groszy (str. 8 lam.), komunikaty, nekrologi i w tekście przed kroniką po 25 groszy (strona 4-lamowa). Zamiejscowe o 50 procent i zagraniczne o 100 procent drożej.

Redaktor odpowiedzialny: Al. Nowakowski.

Druk J. Baranowskiego w Łodzi, Piotrkowska 109.

Wydawca: Łódzki O.K.R.P.P.S.